

Nr 196.

Ankom till riksdagens kansli den 16 juni 1942 kl. 6 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärv av mark för utökning av Upplands regementes övningsfält och fältskjutningsterräng m. m.

(1:a avd.)

1:o) I propositionen nr 318 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 22 maj 1942, föreslagit riksdagen (punkt 1), att för Utökning av Upplands regementes övningsfält och fältskjutningsterräng för budgetåret 1942/43 såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, anvisa ett reservationsanslag av 690,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag avser anvisande av medel för förvärv av dels ett under ecklesiastika lönebostället Prästgården 1¹ (Fäbodarna) i Bondkyrko socken hörande markområde, dels ock vissa områden vid Håga och Norby.

Departementschefen har anfört följande.

Då en utökning av Upplands regementes övningsfält synes vara nödvändig, anser jag mig böra tillstyrka, att mark förvärvas för ändamålet. Det nu föreliggande förslaget till dylikt markförvärv, omfattande förutom de i fortifikationsstyrelsens skrivelse den 20 maj 1942 omnämnda fastigheterna och fastighetsdelarna jämväl viss del av det tidigare i ärendet omnämnda ecklesiastika lönebostället Fäbodarna, synes mig innebära en god lösning, varför jag biträder detsamma. Mot skäligheten av de av markägarna begärda köpeskillingarna har jag icke funnit anledning till erinran, varför jag anser mig kunna godtaga det av fortifikationsstyrelsen för genomförande av denna del av förvärvet beräknade beloppet, 650,000 kronor. För förvärv av angiven del av fastigheten Fäbodarna torde i enlighet med fortifikationsstyrelsens förslag böra beräknas 41,000 kronor. Det torde få ankomma på fortifikationsstyrelsen att träffa avtal om upplåtelse för lantförsvarets räkning av återstående del av nämnda fastighet. Vid bifall till vad jag här föreslagit kommer sålunda medelsbehovet för ifrågavarande ändamål att uppgå till (650,000 + 41,000 =) i runt tal 690,000 kronor.

Med hänsyn till vad i ärendet anförts rörande nödvändigheten att utöka Upplands regementes övningsfält får utskottet tillstyrka av departementschefen förordade markförvärv. Utskottet, som intet har att erinra mot de för förvärven beräknade kostnaderna, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må för *Utökning av Upplands regementes övningsfält och fältskjutningsterräng* för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, ar-

méförvaltningens delfond, anvisa ett reservationsanslag av 690,000 kronor.

2:o) Kungl. Maj:t har i förenämnda proposition föreslagit riksdagen (punkt 2) att för budgetåret 1942/43 såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, anvisa dels till Utvidgning av Älvsborgs regementes övnings- och fältskjutningsterräng ett reservationsanslag av 227,000 kronor, dels ock till Anordnande av kulsprutepistolbana för Älvsborgs regemente ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

I skrivelse den 28 november 1941 framlade *arméförvaltningens fortifikationsstyrelse* utredning rörande förvärv av mark för utvidgning av Älvsborgs regementes övnings- och fältskjutningsterräng. Styrelsen hemställde, att för ändamålet måtte anvisas 235,000 kronor.

Sedan Kungl. Maj:t genom beslut den 10 april 1942 uppdragit åt fortifikationsstyrelsen bland annat att *dels* för utvidgning av Älvsborgs regementes övnings- och fältskjutningsterräng med vederbörande markägare förhandla om och, där för kronan antagbar överenskommelse kunde träffas, med förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande sluta avtal rörande förvärv för kronans räkning av vissa av de av styrelsen till inköp föreslagna markområdena, därvid i utbyte mot Borås stad tillhörig mark inom området 2 finge till staden överlätas det av regementet disponerade s. k. Ekhagsområdet (stadsägorna nr 5254 B och 5784 C i Borås stad), *dels ock* så snart ske kunde till Kungl. Maj:t inkomma med utredning angående markförvärvet ävensom, i förekommande fall, upprättade avtalshandlingar, har fortifikationsstyrelsen meddelat, att styrelsen å kronans vägnar under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande slutit avtal, bland annat med Borås stad, om förvärv av vissa i nämnda beslut avsedda områden. För förvärv av övriga områden bleve expropriation erforderlig. Kostnaderna för markförvärvens genomförande beräknades uppgå till 227,000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

Av militärmyndigheternas och fortifikationsstyrelsens framställning i ärendet inhämtas, att för Älvsborgs regementes del ett framträdande behov föreligger av en utökning av regementets övnings- och fältskjutningsterräng. För tillgodoseende av detta behov har fortifikationsstyrelsen i sin slutliga framställning i ärendet föreslagit, att vissa i det föregående närmare angivna områden skulle inköpas, varjämte visst markbyte förutsatts skola ske mellan kronan och Borås stad. De sammanlagda kostnaderna ha beräknats till 227,000 kronor enligt en av fortifikationsstyrelsens domänofficer framlagd kalkyl.

Då det föreliggande behovet av förbättrade övningsmöjligheter för Älvsborgs regemente med hänsyn till vad i ärendet upplysts nu bör tillgodoses och de framlagda kostnadsberäkningarna och avtalsförslagen synas kunna godtagas, vill jag tillstyrka fortifikationsstyrelsens hemställan om anvisande av erforderligt belopp för de ifrågasatta markförvärvens genomförande i den begränsade omfattning, som fortifikationsstyrelsens senast framställda förslag innebär.

Såsom framgår av den till årets riksdag avlåtna propositionen nr 285 (sid. 76 och 79) ha kostnaderna för iordningställande av förutnämnda kulsprutepistolbana å området nr 2 beräknats till 5,000 kronor. I avbidan på markfrågans lösning fann jag mig i nämnda proposition icke böra upptaga denna anslagsfråga till prövning. Vid bifall till mitt förslag om utvidgning av regementets övnings- och fältskjutningsterräng torde nämnda belopp, 5,000 kronor, böra anvisas såsom särskilt anslag för budgetåret 1942/43.

Med tillstyrkan av bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, anvisa

a) till *Utvidgning av Älvsborgs regementes övnings- och fältskjutningsterräng* ett reservationsanslag av 227,000 kronor;

b) till *Anordnande av kulsprutepistolbana för Älvsborgs regemente* ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

3:o) Med tillstyrkan av bifall till Kungl. Maj:ts i förenämnda proposition (punkt 3) framställda förslag — vilket avser anvisande av medel för bestridandet av vissa merkostnader för av riksdagen tidigare beslutad utvidgning av Västerbottens regementes övningsfält — får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Utvidgning av Västerbottens regementes övningsfält* för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, anvisa ett reservationsanslag av 17,300 kronor.

Stockholm den 16 juni 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 195.